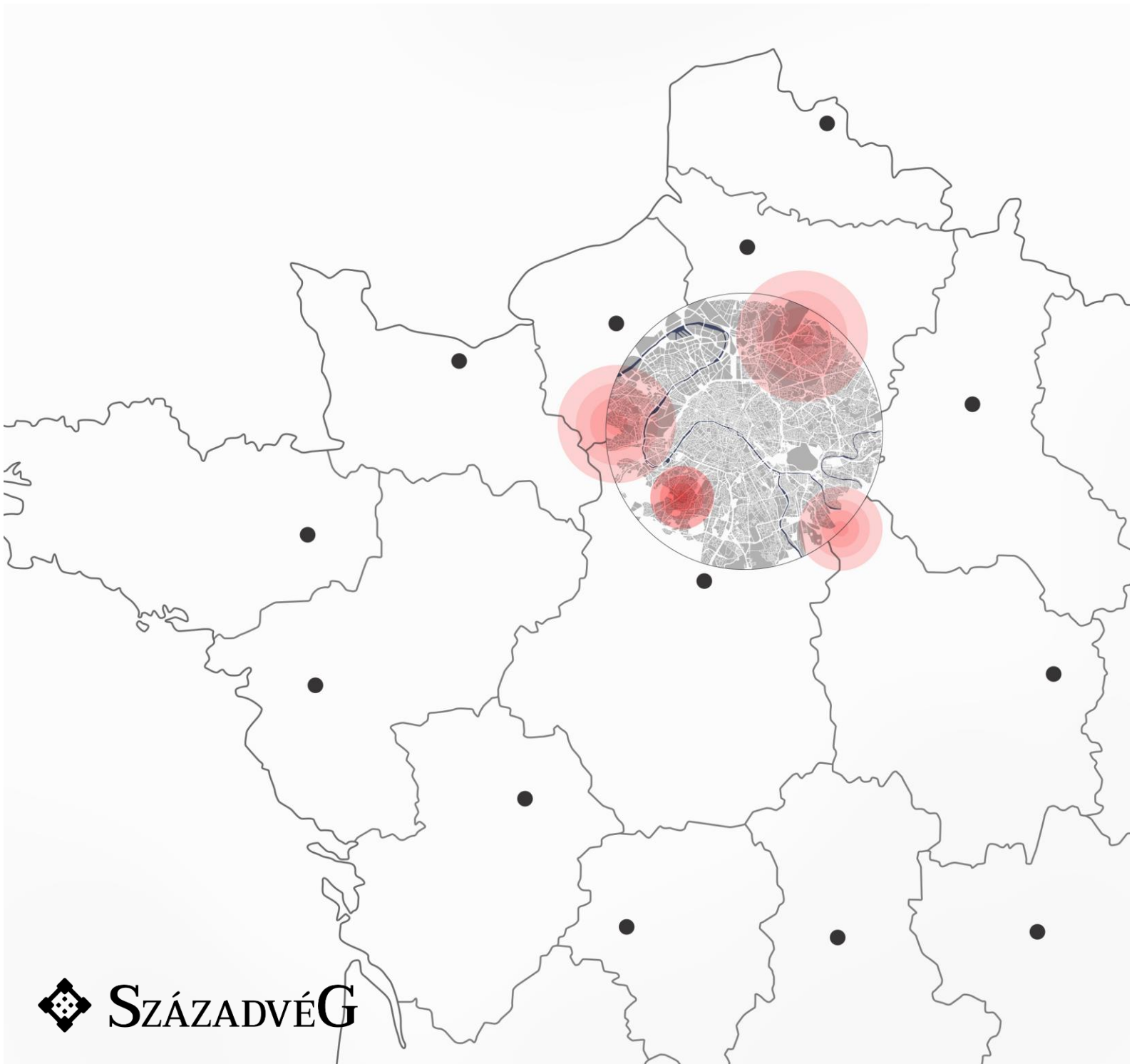

A francia várospolitikai és a migráció

2024. április 3.
Századvég Alapítvány

Franciaország vitathatatlanul a legnagyobb bevándorlónépességgel rendelkező ország Európában. Az országban élő, ám azon kívül született 8,6 millió ember 2021-ben az ország teljes lakosságának 13,3 százalékát tette ki. Az első három származási ország Algéria (16 százalék), Marokkó (12 százalék) és Portugália (7 százalék) volt. 2020-ban 238 ezer új bevándorlót fogadtak be tartósan vagy állandó jelleggel (beleértve a szabad mozgás és a státuszváltás keretében érkezőket is).¹ Ez a hatalmas bevándorlónépesség nincs arányban azzal, amire az elmúlt húsz évben zsugorodó francia gazdaságnak szüksége van.² A hanyatló gazdaság és a tömeges, szűretlen migráció válsághoz vezetett a nagyvárosok külvárosaiban. Ezekben a külvárosokban találhatóak a megfizethető szociális lakások, amelyek elsősorban állami tulajdonban vannak. A bevándorlók ezekben a külvárosi zónákban telepedtek le, mivel a városi infrastruktúra innen még elérhető, az ipar és a szolgáltató szektor által (korábban) nyújtott munkalehetőségekhez közel vannak, és elősegítik az etnikai kohéziót, azaz a csoportos betelepődést. A bevándorlók negyven százaléka a párizsi nagyvárosi térségben maradt, annak ellenére, hogy megpróbálják őket arra ösztönözni, hogy vidéki területeken telepedjenek le. A párizsi elővárosokon kívül a bevándorlók többsége a dél- és észak-franciaországi nagyvárosokban él.³

Nevezhetjük érzékeny területnek, sérülékeny területnek, *banlieue*-nek, gettónak, vagy *no-go* zónának, ezek a területek a radikalizáció melegágyai, amelyek többféle formában – szeparatizmus, radikális tiltakozások és civilizációs erőszak – nyilvánulhatnak meg. Ide sorolható az önelszigetelés jelensége is.

¹ OECD International Migration Outlook 2022

<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/62778724-en/index.html?itemId=/content/component/62778724-en>

² The Economic and Political Decline of France

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/natosource/the-economic-and-political-decline-of-france/>

³ Installer les migrants dans les zones rurales: l'ambitieux projet d'Emmanuel Macron

<https://www.lejdd.fr/politique/installer-les-migrants-dans-les-zones-rurales-lambitieux-projet-demmanuel-macron-127565>

A francia migrációs politika hatása a városokra

Az 1950–1960-as években a francia várospolitikát a nagyvárosok (Párizs, Lille, Marseille, Lyon) külvárosi ipari zónáinak közelében, bérházakban kialakított szociális bérlakásokban helyezte el a többségében bevándorló háttérű munkásokat. A szociális lakásokat franciául *habitation à loyer modéré* (HLM) néven emlegetik, ami többszintes, szerény bérleti díjjal kibérelhető tömbházakat jelent, amelyek jellemzően rosszabb állapotban lévő épületek. Az egykor dicsőséges, a *les trentes glorieuses* néven ismert (1945 és 1975 közötti három évtizedes franciaországi gazdasági növekedés) utáni évtizedekben az ipari szerkezet összeomlott, és mivel az 1970-es években megkezdődött a dezindusztrializáció, ezek az alacsony bérletidíjú lakótömbök a társadalmi válság szimbólumaivá váltak. Mivel a munkaerőpiac átalakult és a termelő szektor néhány centrumba koncentrálódott távol ezektől az övezetektől, a szociális lakások elvesztették céljukat.⁴ A HLM kerületei érzékeny városi területekké váltak.

A városokat vizsgáló francia szociológia megerősíti ennek a társadalmi valóságnak a bomlasztó hatását. Loïc Wacquant így ír erről:

„A tér sérülése megváltoztatja az érzékelést, eltorzítja a polgárok reakcióit, a kereskedelmi vállalkozások, valamint a kormányzati hivatalnokok álláspontját és lépéseit. A másutt lakó emberek félnek belépni a negyedbe, amelynek lakóit kártékony tulajdonságokkal jellemzik. Az üzleti vállalkozások vonakodnak fiókot nyitni vagy szolgáltatásokat biztosítani a „no-go zónákban” és egyéb „törvényen kívüli területeken” élő ügyfeleknek. A munkáltatók vonakodnak alkalmazni innen érkező álláskeresőket, mert automatikusan úgy vélik, hogy nincs munkafegyelmük és lazák az erkölcsi normáik.”⁵

2006-ban a francia állampolgárok 7 százaléka, azaz 4,4 millió ember lakott „érzékeny városi területeken” (*zones urbaines sensibles*, ZUS). Ezek a helyek fiatalabb lakossággal rendelkeznek, mint a közeli városi területek, magasabb a bevándorlók száma, és alacsonyabb a foglalkoztatás, valamint a munkaerőpiacon aktívak aránya. A ZUS-

⁴ Chômage, jeunesse inactive, aides sociales... 800 cités sensibles passées à la loupe dans toute la France

<https://www.lefigaro.fr/conjoncture/quels-sont-les-quartiers-les-plus-touchees-par-la-misere-800-cites-sensibles-passees-a-la-loupe-20230505>

⁵ Wacquant, Loïc 2011 Désolation urbaine et dénigrement symbolique dans l'hyperghetto. Nouvelle revue de psychosociologie 12 (2): 13-25. 22.

háztartások 60 százalékát az állami bérlakások bérlői teszik ki. A nagycsaládosok elterjedtebbek ezekben az övezetekben, mint máshol, bár a nagy alapterületű lakások nem jellemzőek. Más régiók lakosainak mobilitása nagyobb, mint a ZUS magánbérlakások bérlőié.⁶ Bár a szóban forgó fiatalok mély bizalmatlanságot táplálnak a hivatalos intézményekkel, különösen a rendőrséggel szemben, a francia kormány kevés erőfeszítést tett a bevándorló háttérű fiatalok társadalmi beilleszkedése érdekében, különösen az érzékeny városi övezetekben, amelyeknek számát több mint 750-re becsülik.

A francia külvárosokban a bevándorló háttérű fiatalok és a rendőrség közötti összecsapások jellemzően tüntetéseket váltanak ki. Franciaországban csak az elmúlt két évtizedben 6 etnikai eredetű városi zavargásra került sor. A 2005-ös, a 2009-es, a 2013-as trappes-i, a 2014-es sarcelles-i és a 2017-es zavargások után 2023. június 27-én, Nahel Merzouk nanterre-i meggyilkolását követően törtek ki zavargások. A Franciaországban ismétlődő etnikai zavargások tehát a francia államon és társadalmon belüli rendszerszintű problémára utalnak.

A problémákra adott közelmúltbeli – ám mérhető pozitív változást nem eredményező – válasz Emmanuel Macron 2020. október 2-án kiadott szeparatizmusellenes törvénye volt, melyben a szeparatizmust úgy definiálta, mint az együttéléstől való elzárkózást, a köztársaságból való kiválást, az iszlám nevében, ám annak félreértelmezésével.⁷ Ezzel Macron el akarta kerülni az iszlamofóbia vádját, ugyanakkor egyértelművé tenni, hogy az elzárkózásnak vallási gyökerei vannak. A törvény célja egyebek mellett az iszlamizmus befolyásának csökkentése a francia külvárosi területeken, az állam objektív elfogadottságának és a nemek közötti egyenlőségnek a megerősítése, valamint a külföldi pénzmozgások szigorúbb szabályozása.⁸ A folyamatok azonban már évtizedek óta az ellenkező irányba mutatnak. Macron törvénye csak retorikailag hozza vissza az államot a külvárosokba, míg az iszlamizmus a radikális identitásoknak jobban megfelelő pénzeszközökre és ideológiára támaszkodik.

⁶ The population of “sensitive urban areas”

<https://www.insee.fr/en/statistiques/1280949>

⁷ Ce que l'on sait du projet de loi sur les séparatismes religieux 2020.

https://www.lexpress.fr/societe/religion/ce-que-l-on-sait-du-projet-de-loi-sur-les-separatismes-religieux_2134125.html

⁸ Loi contre le séparatisme: Un texte proposé aux cultes le 15 octobre 2020.

https://www.lemonde.fr/societe/article/2020/10/01/separatismes-macron-annonce-aux-representants-des-cultes-un-premier-texte-de-travail-le-15-octobre_6054303_3224.html

A külvárosok a francia állam által minden értelemben elhagyott területek: a harmadik világ részeinek tűnnek, a nyugati civilizáció peremére importált és ott fenntartott nyomor enklávéi, amelyek az tősgyökeres francia többségben ellenérzést váltanak ki. A bevándorlónépesítés tekintélyes része munkanélküli és szociális segélyekből, kábítószer-kereskedelemből, féllegális gazdasági tevékenységekből, bűnözésből él, és egyúttal az állammal szembeni haragot is táplálja. Terhet jelentenek az államnak, miközben a fiatalok egy része az iszlamizmusban mint vallási-gazdasági alternatívában talál menedéket.

A párizsi Seine-Saint-Denis kerület egy olyan „érzékeny” régió, amelyet a bűnözés és az iszlamizmus központjának tartanak. Nem véletlen, hogy az elmúlt években történt francia városi zavargások túlnyomó többsége innen indult.⁹ A társadalomkutatók megállapították, hogy Seine-Saint-Denis-ben hiányoznak az inkluzív városi fenntarthatósági intézkedések, és a lehetőségek egyenlőtlen eloszlása különösen sújtja az Ile-de-France régiót (Párizs és elővárosai).¹⁰ A probléma abban rejlik, hogy Párizs más kerületeiben világviszonylatban is kimagasló életszínvonalú negyedek vannak, míg Seine-Saint-Denis-ben a legmagasabb a szegénység, a bűnözés, a munkanélküliség és a kilátástalanság aránya. Seine-Saint-Denis-t általában a negyedik világ területének tekintik – vagyis olyan régiónak, amely bár az első világban található, de a harmadik világra jellemző szociális körülmények uralják.

Zauberman *et al.* közelmúltban megjelent tanulmányában az alábbi következtetésre jutott:

„Az áldozattá válás veszélye általában véve nagyobb Île-de-France (Párizs és külvárosai) területén az ország többi részéhez képest (...) a legjobb védelem az áldozattá válás veszélyével szemben az, ha eltávolodunk a fővárostól: a távolabbi külvárosok lakói kevésbé vannak kitéve ennek, legalábbis az Île-de-France-hoz képest. A párizsi levegő nem immunizálja a lakosokat, sőt, az átlag franciákhoz képest ők még inkább ki vannak téve az áldozattá válás veszélyének. (...) Az északi és az északkeleti kerületek lakosai a leginkább érintettek. (...) A korábbi munkásnegyedekben laknak, ahol a régi lakókat már nagyrészt felváltották a bevándorlók. Amint arra számítani lehetett, északon a közeli, népszerű

⁹ François Mancebo, Combining Sustainability and Social Justice in the Paris Metropolitan Region <https://hal.univ-reims.fr/hal-02017771/file/FMancebo.pdf>

¹⁰ François Mancebo, „Ceci n’est pas une Pipe”: Unpacking Injustice in Paris François Mancebo <https://dumas.ccsd.cnrs.fr/CRDT/hal-02017759v1>

külvárosi kerületekben elterjedt a bűnözés, azonban végső soron a veszély legalább olyan nagy a fővárosnak azon részein, amelyek ezzel a külvárossal határosak.”¹¹

A francia alsó középosztály, akik ezeken a területeken vagy a szomszédságukban élnek, tudatában vannak a rájuk leselkedő veszélyeknek. Megpróbálnak leválni a bevándorlók lakta szomszédságról, más iskolákat és szórakozóhelyeket választanak annak érdekében, hogy elkerüljék a társadalmi interakciókat.¹² Xavier Raufer francia kriminológus már 2000-ben kijelentette, hogy a városi erőszak 3000 elkövetőjéből 2950 bevándorló, vagy a bevándorlók leszármazottja, s ezzel később a decentralizációval foglalkozó francia szenátusi bizottság is foglalkozott.¹³ A gyermekeként elvándorolt vagy már Európában született, második generáció tagjai között aggasztó méreteket ölt a bűnözés. Ez a jelenség már az 1980-as években elkezdődött.

Az ilyen negyedekben jelen vannak a szélsőséges iszlamisták is, akik általában egy iszlám egyesület környékén laknak. Az iszlám radikális értelmezésének megfelelően élnek, és ezt az irányzatot terjesztik. Ezen közösségek a vallási tevékenységek mellett csoportokba verődnek az utcákon, és nyelvhasználatukkal, valamint öltözetükkel is felhívják magukra a figyelmet. A számuk növekedésével egyre inkább megjelennek a nyilvánosság előtt, és ráerőszakolják másokra életmódjukat, öltözködési előírásaikat, viselkedési normáikat.

Macron terve a migránsok vidékre telepítésére

Emmanuel Macron francia elnök 2022 szeptemberében új bevándorlási és menekültügyi politikát jelentett be. A francia elnök azt javasolta, hogy a migránsokat olyan vidéki területeken helyezték el, amelyek elnéptelenedtek. Macron úgy tekint erre a tervre, mint a népességüket vesztő vidéki területek újjáélesztésének eszközére – ahol iskolákat és főiskolákat zárnak be –, ám azt hangoztatja, hogy ezek a területek jobb feltételeket kínálnak a bevándorlók befogadására, mint a már sűrűn lakott, tömeges gazdasági és szociális problémákkal terhelt városi területek. Az érvelésben ellentmondás érezhető, az üzenet azonban egyértelmű: a vidék demográfiai újraélesztése a betelepített migránsokon keresztül történjen. Macron tehát két célt tart szem előtt: a vidéki területek hanyatlásának

¹¹ Zauberman et al. 2013 Victimation et insécurité en Île-de-France. Une analyse géosociale. *Revue française de sociologie* 54 (1): 111-153. 139.

¹² Zauberman et al. 2013. 140-141.

¹³ Mucchielli, Laurent 2003 Délinquance et immigration en France: un regard sociologique. *Criminologie* 36 (2): 27-55. 30.

megállítást, és a bevándorlással elárasztott városok tehermentesítését. Ezt az elképzelést a francia közvélemény kedvezően fogadta, míg a szakértők szkeptikusak. Egyrészt a nagyvárosi területek képtelenek kezelni a migránsok áradatát, és emiatt gyakran táborok jelennek meg a külvárosokban és a központokban, ami frusztrálja és felzaklatja a lakosság bizonyos rétegeit. Ezzel szemben a vidéki területeken a népességhiány miatt a falvak elnéptelenednek, az iskolák bezárnak, a közszolgáltatások pedig távolabbra költöznek).¹⁴

Macron tervének kritikusai szerint a bevándorlók vidéki területeken való elhelyezésének ötlete a menedékkérők esetében már létezik, de más bevándorlók esetében (diákok, családegyesítéssel érkezők, vagy bevándorlók gyermekei) ez nem kivitelezhető.¹⁵ Valójában a 2015-ös válság után az állam létrehozott egy rendszert a menedékkérők érkezési zónájukon kívüli lakásokba való elhelyezésére, amelyet SNADAR (*schéma national d'accueil des demandeurs d'asile et d'intégration des réfugiés*) rövidítéssel ismerünk, hogy enyhítse a zsúfoltságot az Île-de-France régióban. Itt a nemzeti befogadási kapacitás 19 százalékára a kereslet (terhelés) 46 százaléka összpontosul, ezért a menedékkérőket a legkevesebb keresletet mutató régiókba és megyékbe kívánják irányítani.

A menedékkérők elveszítik a máshol történő elhelyezéshez és a pénzügyi támogatáshoz való jogukat, ha elutasítják ezt az átirányítást. 2021-ben több mint 15 ezer személyt telepítettek át vidéki övezetekbe. Nehézséget jelenthetnek ebből a szempontból a tartózkodási engedéllyel rendelkező bevándorlók, akik a törvény szerint ugyanúgy ott lakhatnak, ahol akarnak, mint bármely más állampolgár, mivel érvényes és hatályos tartózkodási engedéllyel rendelkeznek. Bár fennáll a veszélye annak, hogy a legszegényebb városrészekben fenntartják a helyzetet, a Franciaországba irányuló bevándorlás előzményei és a lakhatási lehetőségek gyakran az Île-de-France vagy a nagyvárosi területek felé terelik őket, ahol tudják, hogy közösségi szolidaritásban részesülhetnek.¹⁶

¹⁴ Installer les migrants dans les zones rurales: l'ambitieux projet d'Emmanuel Macron
<https://www.lejdd.fr/politique/installer-les-migrants-dans-les-zones-rurales-lambitieux-projet-demmanuel-macron-127565>

¹⁵ Immigrés en zone rurale: ce que l'idée de Macron a d'absurde
https://www.lexpress.fr/politique/immigres-en-zone-rurale-pourquoi-l-idee-de-macron-est-absurde_2180428.html

¹⁶ Uo.

A francia parlament által 2023 decemberében elfogadott bevándorlási törvény azonban nem tesz említést arról, hogy a migránsokat hogyan kell elosztani a vidéki területeken. Macron javaslata az optimisták szerint a jövőben sikerrel járhat, mivel a menedékkérők elosztása jelenleg is működik, és a 2024-es olimpiai játékok előkészületeinek részeként Párizs külvárosaiban komoly fejlesztéseket terveznek. Az államnak tehát kevés beleszólása van a bevándorlók ezen többségi kategóriájának lakóhelyválasztásába. Az olimpia rövid távú fellendülést hozhat, de ez inkább a maradás mellett szól, ugyanakkor szerkezeti változást, integrációt nem eredményez.¹⁷

A francia várospolitikai alkalmazhatósága

A lakhatás és a népességnövekedés elválaszthatatlanul kapcsolódik a gazdasági fejlődéshez. A városi központokban feszültségek és aszimmetriák tapasztalhatók, mivel a gazdasági szerkezetének átalakulása folyamatos, új iparágak jelennek meg, a munkavállalás állandó tovább- és átképzést igényel, ugyanakkor az emberek a biztonságra és stabilitásra vágnak. Kiderült, hogy a szociális lakások építése a gyáriparban dolgozók számára – akik közül sokan az 1950-es és 1960-as években Franciaországba érkező vendégmunkások voltak – csapdát jelentett. **A gazdaság szerkezetének átalakulása ezeket a régiókat és lakóikat** – a képzettség hiánya és a részben megalapozott előítéletek miatt – **nem tudta a változás aktív részesévé tenni.**

Az állam minimális jóléti juttatásokat biztosított a bevándorlóknak, és növelte a rendfenntartók költségvetését, hogy ellenőrizze az erőszakot ezeken az érzékeny területeken.¹⁸ François Mitterrand szocialista elnök (1981–1995) kormányzása alatt a baloldal válasza az volt, hogy a bevándorló háttérű lakosság nagy részét szociális segéllyel támogatták, mert ezt tartották a legkevésbé költséges megoldásnak.

Az 1981-ben kezdődött etnikai zavargások – miután a második generációs fiatalok rájöttek, hogy csapdában élnek – megmutatta ennek a megközelítésnek a korlátait.¹⁹ Ezért

¹⁷ La répartition des migrants en milieu rural existe déjà et pourrait même être renforcée pour les JO

https://factuel.media/societe/articles/la-repartition-des-migrants-en-milieu-rural-existe-deja-et-pourrait-meme-et_tco_20614789

¹⁸ Mustafa Dikeç, European Urban and Regional Studies Space, Governmentality, and the Geographies of French Urban Policy

https://enpc.hal.science/hal-01274389/file/mdikec07_eurs.pdf

¹⁹ Mustafa Dikeç, Two Decades of French Urban Policy: From Social Development of Neighbourhoods to the Republican Penal State. <https://core.ac.uk/download/pdf/48318019.pdf>

a francia helyzetből levonható **legfontosabb következtetés az, hogy a külvárosi lakosoknak nyújtott szociális segélyek a szegénység, a munkanélküliség és a gazdasági elszigeteltség állandósulásához vezetnek**, ami ugyanakkor az erőszakot (a bűnözést, a városi zavargásokat és a terrorizmust) táplálja.

A szociológusok az 1980-as évek francia várospolitikáját teszik felelőssé a bevándorlók nagyvárosokban való koncentrációjáért; szerintük a francia államnak arra kellene törekednie, hogy a bevándorlókat integrálja vagy asszimilálja a francia társadalomba.²⁰ A francia kormány azonban elvesztette a kezdeményezést a neoliberális gazdaságban (amelyet a multinacionális vállalatok és a globális trendek határoznak meg). A helyzet további romlását lassítandó ezen városrészek lakóit a kormányzat évtizedek óta szociális segélyekkel támogatja, ami alacsonyan tartja az életszínvonalat. A kormányzat ahelyett, hogy az integráció érdekében tenne erőfeszítéseket, a segélyezés útját választotta, ami ugyanakkor fenntarthatatlanul nagy terhet ró az államra és a társadalomra.²¹

Az alábbi térkép szemlélteti a migránsok eloszlását Franciaország történelmi ipari övezeteiben – északon, Párizs és Strasbourg környékén –, valamint keleten és délen, Lyon és Marseille ipari övezeteiben. A bevándorlók sajnos nem tudtak alkalmazkodni, amikor a gazdaság a gyárakra összpontosító gazdaságról a technológiára és a szolgáltatásokra összpontosító gazdaságra váltott.

A migránsok különösen az Ile-de-France, Rhône-Alpes és Bouches-du-Rhône régiókban koncentrálódnak. Az Ile-de-France régióban a 15 százalékot is eléri az arányuk. A térképen sötétebb zölddel jelölt területeken 7,8 és 15,1 százalék közötti az arányuk.

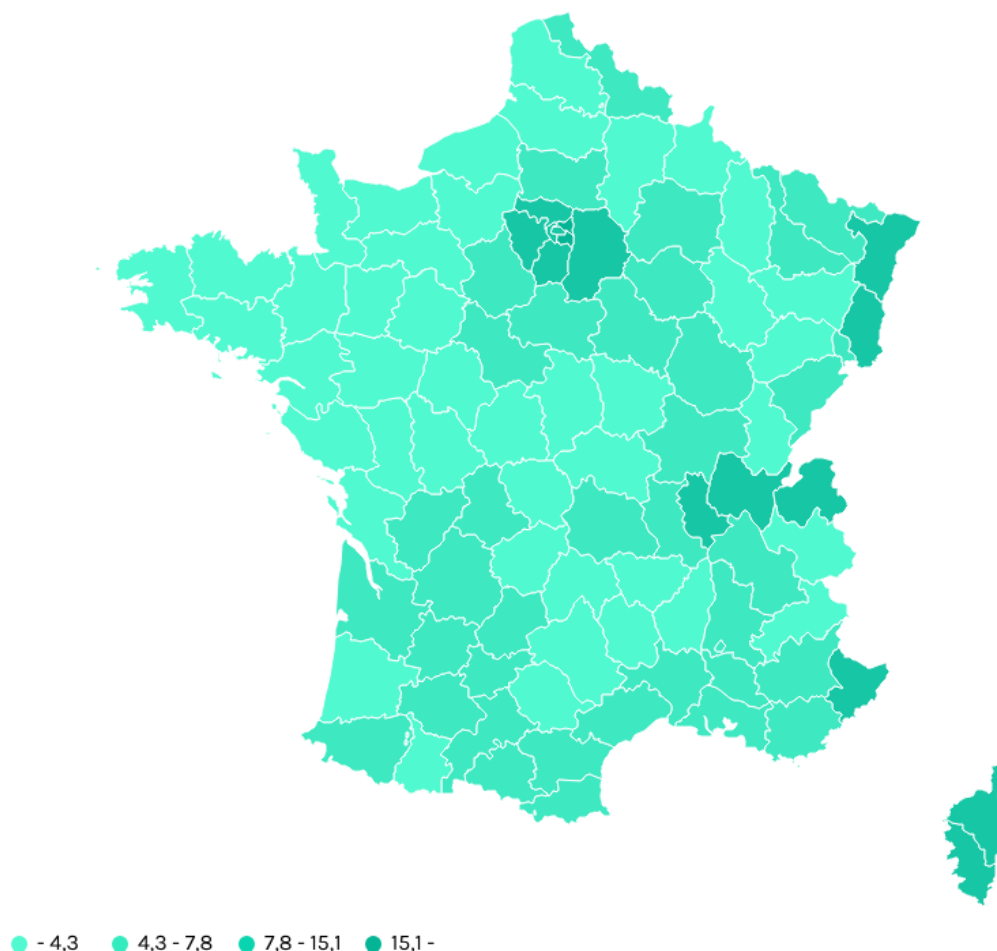
²⁰ Les enjeux économiques des mouvements de populations

<https://lecercledeconomie.fr/enjeux-economiques-mouvements-de-populations-decryptage-eco/>

²¹ Mustafa Dikeç, Two Decades of French Urban Policy: From Social Development of Neighbourhoods to the Republican Penal

<https://core.ac.uk/download/pdf/48318019.pdf>

1. ÁBRA: A MIGRÁSOK ARÁNYA FRANCIAORSZÁGBAN 2016-BAN (%)

Forrás: liberation.fr

Ezek a külvárosok ma hatalmas, jövő nélküli szociális börtönökhöz hasonlítanak. A francia társadalmi válság azt példázza, hogy Európának a tömeges migráció súlyos következményeivel kell szembenéznie a „gazdasági funkció nélküli” népesség beáramlása miatt, miközben ipara az ukrajnai háború és az olcsó orosz energia elvesztése miatt tovább hanyatlik. **A bevándorlókat az átalakuló gazdasági szerkezetbe kellene bevonni elsősorban szakképzési programokkal**, mintsem a szociálisan hátrányos helyzetű bevándorlókat segéllyel támogatni vagy az infrastruktúra hiányával küzdő vidékekre telepíteni.

A vidék: a lokális adottságokon és kultúrán alapuló reziliencia lehetősége

A bevándorlók vidékre telepítése súlyos kockázatokkal jár. A helyi közösségek életképessége – mint arra Roger Scruton rámutatott – a tisztességes kockázatmegosztás elvén alapszik, amely a kockázat kezelésében az alkalmazkodóképességet a megszakítás, a felelősséget a függőség elé helyezi.²² Ahhoz azonban, hogy a történelmi és kulturális gyökerű lokális közösségek hatékonyan működhessenek, az embereknek áldozatokat kell hozniuk a környezetért, és ez csak akkor lehetséges, ha a törzsi, családi és vallási azonosulás elsődlegességét átveszi az élőhelyhez való ragaszkodás. Scruton ezt nevezi oikofiliának.²³ A multikulturális társadalom és a tömeges migráció politikája nem felel meg a lokalizáció követelményeinek, ezért nem járul hozzá az ökológiai civilizációhoz, és nem jelenthet megoldást a vidék elnéptelenedésére. **A bevándorlás és a migránsközösségek tömeges vidékre telepítése pusztán kockázátátadásnak tekinthető,** nem pedig megoldásnak.

Az oikofilia alapvetése szerint az ellenállóképesség a lokális megoldásokban rejlik. 2019 szeptemberében az Emmanuel Macron elnök fő ellenzékét jelentő Nemzeti Front „ökológiai fordulatot” jelentett be. Ennek keretében síkra szállnak a lokalizmuson alapuló ökológia mellett, javasolják a helyi termékekre kivetett adók csökkentését, a globális importból származó termékekre kivetett adók emelését „elősegítve az innovációból és a beruházásokból, nem pedig a túlzott fogyasztásból és az erőforrások kifosztásából fakadó növekedést”.²⁴ Marine Le Pen szerint az „ökológiai civilizáció” a francia állampolgárok lakókörnyezetének megőrzését célozza, és lehetővé teszi számukra, hogy a határellenőrzés útján érvényesített lokalizmust a szabad kereskedelem megszüntetésével támogassák, amely „abból áll, hogy a Föld egy adott területén olyan termékeket fogyasztanak,

²² Scruton, Roger. 2012. How to Think Seriously About the Planet: The Case for an Environmental Conservatism, Oxford University Press, 392.

²³ Idem 393.

²⁴ Le RN propose de faire de l'Europe la première «civilisation écologique» 2019. https://www.lepoint.fr/politique/le-rn-propose-de-faire-de-l-europe-la-premiere-civilisation-ecologique-15-04-2019-2307803_20.php

amelyeket helyben is elő lehet állítani, ám inkább a világ másik végén termelik”.²⁵ Az ökológiai civilizáció ilyen politikai értelmezései leegyszerűsítőek, míg a fogalom önmagában komoly megfontolást érdemel. Figyelemre méltó, hogy a jelenlegi gazdasági modell, amely rombolja a környezetet, az áruk szabad mozgását hirdeti, és a tömeges migrációt ösztönzi, sok szempontból kudarcot vallott. Az új, lokális adottságokon és kultúrán alapuló fejlesztési modellben a helyi termékek, a környezet, a kultúra és az emberi erőforrások megőrzésére és a tömeges migráció megakadályozására kell törekedni.

25 Macron sur l’immigration et Le Pen sur l’environnement: la rentrée politique à front renversé 2019.

<https://www.marianne.net/politique/macron-sur-l-immigration-et-le-pen-sur-l-environnement-la-rentree-politique-front-renverse>